

Projekt

z dnia 24 lutego 2023 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ STRONIA ŚLĄSKIEGO**

z dnia 3 marca 2023 r.

w sprawie ustanowienia roku 2023 w Gminie Stronie Śląskie Rokiem Królowy Marianny Orańskiej.

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 9 i 18, art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 40), Rada Miejska Stronia Śląskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Ustanawia się rok 2023 w Gminie Stronie Śląskie - Rokiem Królowy Marianny Orańskiej.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Stronia Śląskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

W dniu 29 maja 2023 r. przypada 140 rocznica śmierci Królowny Marianny Orańskiej, jednej z najwybitniejszych kobiet XIX wieku, której sława i dokonania wykraczały daleko poza granice Dolnego Śląska. Królowna koncentrowała się na podnoszeniu walorów gospodarczych i kulturowych południowo - wschodnich Sudetów, w tym również obszaru obecnej Gminy Stronie Śląskie.

W roku 1838 Królowna Marianna kupiła prawie 9000 ha w Górach Bialskich i Masywie Śnieżnika (klucz stroński i majątek Strachocin). Właścicielka dbała o rozwój gospodarczy swoich włości poprzez szereg inwestycji. Połączyła odległe zakątki swych rozległych dóbr siecią dróg, z jednej strony umożliwiając akcję osadniczą i ożywienie gospodarcze istniejących wsi, z drugiej - ułatwiając zagospodarowanie olbrzymich kompleksów leśnych. Najważniejsza z tych dróg to zbudowana w latach 1845-1860 55-kilometrowa Droga Marianny, łącząca Ząbkowice Śląskie i Kamieniec Ząbkowicki ze Złotym Stokiem, Łądkiem, Stroniem Śląskim i Przełęczą Płoszczyna..

Marianna czynnie wspierała osadnictwo, bezpłatnie dostarczając działek i materiałów budowlanych chętnym do osiedlenia się w jej dobrach. Najważniejszą gałęzią gospodarki w dobrach Marianny było leśnictwo. Księżna założyła 3 nadleśnictwa i zbudowała 26 leśniczówek, prowadziła nie tylko eksploatację drewna, ale również nowe nasadzenia. Drewno z jej lasów wykorzystywano jako budulec, ale również dla potrzeb przemysłu, bowiem kontynuując tradycje wydobywania i przeróbki rud żelaza w Masywie Śnieżnika, w 1843 r. koło Stójkowa królowna kazała zbudować piec hutniczy, frysarkę i szlifiernię, przetwarzające rudę wydobywaną w okolicy Siennej i Janowej Góry. W 1864 r., po wyczerpaniu zasobów żelaza, królowna zbudowała w Stroniu Śląskim hutę szkła, nazwaną na jej cześć Oranienhütte (po II wojnie światowej przemianowaną na "Violette"). Na niedalekim Krzyżniku założyła kamieniołom marmuru Mariannenbruch (dzisiejsza "Biała Marianna") dostarczający głównie budulca dla wznoszonego pałacu w Kamieńcu.

Ustanowienie roku 2023 w Gminie Stronie Śląskie - Rokiem Królowny Marianny Orańskiej ma na celu przybliżenie sylwetki Królowny Marianny Orańskiej mieszkańcom Gminy Stronie Śląskie oraz turystom odwiedzającym naszą gminę. Rok 2023 ma być uczczeniem pamięci królowny i docenieniem dorobku jaki pozostawiła po sobie.

W roku 2023 na terenie Gminy Stronie Śląskie odbędzie się cykl wydarzeń, poświęconych sylwetce Królowny Marianny Orańskiej.

Mając powyższe na uwadze, podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.